

„Sukcesy i porażki II RP”

Z tego działu każdy:

WYZWANIA NIEPODLEGŁOŚCI

- Potrafi przedstawić przejawy zapóźnienia cywilizacyjnego powojennej Polski;
- Potrafi omówić przyczyny problemów gospodarczych i społecznych w Polsce międzywojennej oraz sposoby ich przezwyciężania;
- Zna datę: 1918 r. /dekrety rządu Moraczewskiego wprowadzające przywileje pracownicze/;
- Zna datę: 1923 r. /kulminacja powojennego kryzysu – hiperinflacja, strajk powszechny zamieszki/;
- Zna daty: 1924-1925 /reformy Władysława Grabskiego – utworzenie Banku Polskiego, wprowadzenie złotego/;
- Zna postać: Władysława Grabskiego;
- Rozumie pojęcie: reforma walutowa;
- Potrafi scharakteryzować wpływ wielkiego kryzysu na sytuację w Polsce i wyjaśnić jakie były społeczne skutki załamania gospodarczego;
- Zna datę: 1933 r. /kulminacja wielkiego kryzysu – rozruchy chłopskie/;
- Zna daty: 1936-1938 /realizacja 4-letniego planu uprzemysłowienia kraju/;
- Zna postać: Eugeniusz Kwiatkowski;
- Zna datę: 1936 r. /strajk powszechny, zamieszki w niektórych miastach, oficjalna decyzja o budowie Centralnego Okręgu Przemysłowego/;
- Rozumie pojęcie: COP;
- Potrafi wskazać na mapie najważniejsze inwestycje gospodarcze II Rzeczypospolitej;
- Potrafi wskazać główne przejawy zacofania polskiej wsi i wyjaśnić, co było najważniejszą przyczyną chłopskiej nędzy;
- Zna datę: 1920 r. /uchwalenie przez Sejm reformy rolnej/;
- Zna datę: 1925 r. /uchwalenie przez sejm ustawy o wykonaniu reformy rolnej/;
- Rozumie pojęcie: reforma rolna;
- Potrafi wyjaśnić, dlaczego parcelacja wielkich majątków nie zmieniła ogólnej sytuacji na wsi;
- Potrafi ocenić działania podjęte w celu modernizacji kraju;
- Potrafi wymienić przykłady osiągnięć odrodzonej Polski w dziedzinach oświaty i kultury;
- Zna datę: 1919 r. /dekret Tymczasowego Naczelnika Państwa o powszechnym obowiązku szkolnym/;
- Zna najwybitniejszych przedstawicieli polskiej kultury XX-lecia międzywojennego;
- Potrafi wyjaśnić, dlaczego mimo znacznych wydatków państwowych Wojsko Polskie było zacofane;
- Potrafi ocenić postawy młodego pokolenia wychowanego w II Rzeczypospolitej;
- Potrafi omówić rolę regionu na tle osiągnięć kulturalnych i gospodarczych II Rzeczypospolitej;

SEJMOKRACJA I SANACJA

- Potrafi wykazać demokratyczny charakter Konstytucji marcowej;
- Zna datę: 17 III 1921 r. /uchwalenie Konstytucji marcowej/;
- Rozumie pojęcie: Konstytucja marcowa;
- Potrafi wskazać przyczyny i przejawy słabości polskiego parlamentaryzmu;
- Zna postać: Gabriela Narutowicza;
- Zna datę: 16 XII 1922 r. /zabójstwo prezydenta Narutowicza/;
- Zna postać: Macieja Rataja;
- Zna postać: Stanisława Wojciechowskiego;
- Potrafi omówić genezę, przebieg i skutki zamachu majowego;
- Rozumie pojęcie: sejmokracja;
- Zna datę: 11/12 – 16 V 1926 r. /zamach majowy – obalenie rządów parlamentarno-gabinetowych/
- Rozumie pojęcie: zamach majowy;
- Rozumie pojęcie: sanacja;
- Potrafi przedstawić proces kształtowania się systemu autorytarnego w Polsce;
- Zna postać: Ignacego Mościckiego;
- Zna datę: 1928 r. /utworzenie sanacyjnego BBWR/;
- Zna datę: 1929 r. /powstanie Centrolewu – porozumienia stronnictw demokratycznych, opozycyjnych w stosunku do sanacji/;
- Rozumie pojęcie: Centrolew;
- Rozumie pojęcie: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem /BBWR/;
- Zna datę: 1930 r. /uwięzienie przywódców opozycji demokratycznej, wybory „brzeskie” - zdominowanie sejmu przez BBWR/;
- Rozumie pojęcie: wybory „brzeskie”;
- Rozumie pojęcie: proces brzeski;
- Zna datę: 23 IV 1935 r. /podpisanie przez prezydenta Mościckiego Konstytucji kwietniowej/;
- Rozumie pojęcie: Konstytucja kwietniowa;
- Potrafi porównać zasady ustrojowe zapisane w Konstytucji marcowej i kwietniowej;
- Zna datę: 12 V 1935 r. /śmierć Piłsudskiego/;
- Zna postać: Edwarda Rydza- Śmigłego;
- Zna datę: 1937 r. /powstanie Ozon-u i Stronnictwa Pracy/;
- Rozumie pojęcie: Obóz Zjednoczenia Narodowego /Ozon/;
- Potrafi scharakteryzować główne nurty opozycji w stosunku do rządów sanacyjnych;
- Zna datę: 1926 r. /powstanie OWP – początek ewolucji części endecji w stronę autorytaryzmu i faszystwu/;
- Rozumie pojęcie: Obóz Wielkiej Polski /OWP/;

- Zna datę: 1934 r. /powstanie ONR, powstanie obozu odosobnienia dla więźniów politycznych w Berezie Kartuskiej/;
 - Rozumie pojęcie: Obóz Narodowo-Radykalny /ONR/;
 - Zna datę: 1931 r. /utworzenie Stronnictwa Ludowego – zjednoczenie ruchu ludowego/;
 - Rozumie pojęcie: Komunistyczna Partia Polski /KPP/;
 - Zna datę: 1938 r. /rozwiązanie KPP/;
 - Zna datę: 1936 r. /powstanie Frontu Morges – centowej opozycji w stosunku do sanacji/;
 - Rozumie pojęcie: Front Morges;
 - Potrafi ocenić zamach majowy i rządu sanacji;
 - Potrafi dostrzec odmienną rolę regionu na tle wydarzeń politycznych w kraju
- SEZONOWE MOCARSTWO**
- Potrafi omówić związek między geopolitycznym położeniem Polski a bezpieczeństwem jej granic;
 - Rozumie pojęcie: mały traktat wersalski;
 - Rozumie pojęcie: rewizjonizm;
 - Zna datę: 1921 r. /zawarcie polsko-francuskiego sojuszu politycznego i wojskowego i polsko-rumuńskiego sojuszu wojskowego;
 - Potrafi wyjaśnić związek między zmianą polityki mocarstw zachodnich a międzynarodową pozycją państwa polskiego;
 - Potrafi scharakteryzować stosunki polsko-niemieckie w okresie międzywojennym;
 - Zna datę: 1926 r. /przyjęcie Polski do Rady Ligi Narodów jako półstałego członka/;
 - Zna datę: 1925-1934 /wojna celna między Polską a Niemcami/;
 - Rozumie pojęcie: wojna celna;
 - Rozumie pojęcie: polityka „równego dystansu”;
 - Potrafi przedstawić zasady i realizację polityki „równego dystansu”;
 - Rozumie pojęcie: międzymorze;
 - Zna postać: Józefa Becka;
 - Zna datę: VII 1932 r. /podpisanie polsko-radzieckiego paktu o nieagresji/;
 - Zna datę: I 1934 r. /podpisanie polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy/;
 - Zna datę: IX 1934 r. /wypowiedzenie przez Polskę małego traktatu wersalskiego/;
 - Potrafi opisać założenia oraz konsekwencje polskiej polityki zagranicznej wobec Litwy i Czechosłowacji;
 - Zna datę: 1938 r. /postawienie Litwie polskiego ultimatum w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych i uznania granicy, zajęcie Zaolzia przez wojsko polskie/;
 - Zna żądania wysuwane przez Hitlera pod adresem władz polskich w 1938 r.;
 - Potrafi przedstawić postawę władz polskich po wysunięciu przez Hitlera żądań pod adresem II Rzeczypospolitej;
 - Rozumie pojęcie: eksterytorialny;
 - Zna datę: 31 III 1939 r. /udzielenie Polsce przez wielką Brytanię gwarancji pomocy na wypadek ataku niemieckiego/;
 - Zna datę: IV 1939 r. /publiczne wysunięcie przez Hitlera żądań terytorialnych wobec Polski/;
 - Zna datę: 25 VIII 1939 r. /zawarcie polsko-brytyjskiego sojuszu wojskowego
 - Potrafi ocenić politykę Józefa Becka z punktu widzenia polskiej racji stanu;
 - Potrafi dostrzec rolę regionu na tle geopolitycznego położenia Polski w XX-leciu międzywojennym;
- RZECZPOSPOLITA WIELU NARODÓW**
- Potrafi wymienić najliczniejsze mniejszości narodowe w II Rzeczypospolitej;
 - Potrafi wskazać na mapie skupiska poszczególnych mniejszości narodowych;
 - Potrafi przedstawić główne koncepcje polityki narodowościowej w Polsce;
 - Potrafi omówić postawy mniejszości narodowych wobec państwa polskiego;
 - Zna datę: 1922 r. /uchwalenie przez sejm autonomii Galicji Wschodniej [nigdy niewprowadzonej w życie], masowe wystąpienie terrorystów ukraińskich/;
 - Rozumie pojęcie: Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów /OUN/;
 - Potrafi scharakteryzować stosunek większości Polaków oraz władz II Rzeczypospolitej do ukraińskiego ruchu narodowego;
 - Zna datę: 1924 r. /przyjęcie ustawy o szkolnictwie dającej uprzywilejowaną pozycję językowi polskiemu/;
 - Zna datę: 1928 r. /rozruchy polsko-lwowskie we Lwowie/;
 - Zna datę: 1930 r. /masowa akcja terrorystyczna OUN – pacyfikacja Galicji Wschodniej/;
 - Rozumie pojęcie: pacyfikacja Galicji Wschodniej;
 - Zna daty 1936-1938 /akcja polonizacji Chełmszczyzny – burzenie ukraińskich cerkwi/;
 - Potrafi opisać nastawienie znacznej części Polaków oraz rządu polskiego wobec Żydów;
 - Rozumie pojęcie: pogrom lwowski;
 - Zna daty: 1918-1919 /ekscesy antysemityczne w niektórych miastach wsch. Polski i Kresów [m.in. pogrom lwowski]/;
 - Rozumie pojęcie: numerus clausus;
 - Zna datę: 1937 r. /wprowadzenie getta ławkowego dla Żydów na większości wyższych uczelni/;
 - Rozumie pojęcie: getto ławkowe;
 - Potrafi przedstawić postawy Polaków oraz politykę władz polskich wobec mniejszości niemieckiej;
 - Potrafi ocenić efekty polityki narodowościowej II Rzeczypospolitej;
 - Potrafi dostrzec dobre i złe strony społeczeństwa wielonarodowościowego;
 - Potrafi dostrzec i ocenić problemy narodowościowe w regionie w okresie XX-lecia międzywojennego;

